

Besluit **Accreditierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Master of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur (master) van de Vrije Universiteit Brussel**

datum

8 augustus 2013

onderwerp

Definitief

accreditierapport en -besluit

(001553)

bijlage

2

1. Inleiding

Bij brief van 11 februari 2013 heeft het instellingsbestuur van de Vrije Universiteit Brussel te Brussel een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Master of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur (master). Deze aanvraag is ontvangen op 11 februari 2013 en ontvankelijk verklaard op 18 maart 2013.

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (Vluhr).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

– Prof. dr. Jan Karel Lenstra, hoogleraar optimalisering, Technische Universiteit Eindhoven;

Leden:

– Prof. dr. Bert de Brock, hoogleraar Business Information Modelling, faculteit Economie & Bedrijfskunde, Rijksuniversiteit Groningen;

– Prof. dr. Joaquim Gromicho, bijzonder hoogleraar Applied Optimization in Operations Research bij de Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde, Vrije Universiteit Amsterdam en manager R&D Algoritmes bij ORTEC.

– Dhr. Jean Daniels, voormalig stafmedewerker Onderwijsraad Universiteit Hasselt en voormalig senior onderwijstechnoloog aan het Onderwijs-technologisch Expertisecentrum, Open Universiteit Nederland (onderwijsdeskundige);

– Dhr. Bram Oers, Student Master in de Toegepaste Economische Wetenschappen: Handelsingenieur, Katholieke Universiteit Leuven (student-lid).

Secretaris:

De heer dr. Dieter Cortvriendt, stafmedewerker Cel Kwaliteitszorg.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 13 t/m 15 februari 2012. Het visitatierapport dateert van december 2012.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de Vluhr vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie stelt vast dat de doelstellingen realistisch zijn en stroken met artikel 58 van het Structuurdecreet en de Dublin-descriptoren. De internationale dimensie in de doelstellingen wordt voldoende benadrukt. Het zelfevaluatierapport vermeldt tevens dat de opleidingen competentiegericht leren voorop stellen. De doelstellingen van de masteropleiding HI beogen volgens de commissie op adequate wijze de beheersing van algemene en algemeen wetenschappelijke competenties op gevorderd niveau. Er is veel aandacht voor de nieuwste ontwikkelingen in het domein van de HI en voor het aanbrengen van vaardigheden en attitudes. Het integratieve aspect, eigen aan het domein HI, wordt voldoende belichaamd. De commissie is van mening dat het beheersen van de competenties nodig voor het zelfstandig kunnen uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek voldoende klemtoon krijgt in de doelstellingen van de opleidingen HI. De commissie stelde gedurende het bezoek vast dat de doelstellingen van de opleidingen gedragen worden door de verschillende geledingen maar dat de formulering nog te vaag is.

De commissie acht de domeinspecifieke doelstellingen van de opleidingen HI conform haar eigen referentiekader. Het profiel van beide opleidingen is goed doordacht. De opleidingen HI, zo stelt de commissie, zijn brede, geïntegreerde opleidingen met een krachtig en hedendaags profiel die het midden houden tussen de profielen 'Handelingenieur' en 'Handelingenieur in de beleidsinformatica' elders in Vlaanderen, met nadruk op het maatschappelijk belang van de discipline en de gevolgen voor mens, maatschappij en milieu. Voor de master HI is er door de opleidingsverantwoordelijken een domeinspecifiek referentiekader opgesteld. Voor de bachelor HI bestaat dit slechts in een rudimentaire vorm. De domeinspecifieke doelstellingen vormen niet altijd een even duidelijke omschrijving van de beoogde competenties, aldus de commissie. De commissie meent dat de inspanningen op dit vlak voortgezet moeten worden en dat duidelijker omschreven competenties een meer sturende rol moeten krijgen bij curriculumwijzigingen en het verder ontwerpen van de onderwijs- en evaluatievormen. De commissie stelt vast dat de domeinspecifieke referentiekaders maar in beperkte mate expliciet de nadruk leggen op aspecten van integratie, toch eigen aan het domein HI. De commissie meent tevens dat de opleidingen maar in beperkte mate hebben aangetoond dat hun domeinspecifieke referentiekaders ontleend zijn aan de internationale wetenschapsdiscipline en de actuele beroepspraktijk.

De commissie is tevreden over het niveau, de oriëntatie en de inhoud van de verschillende opleidingsonderdelen in de opleiding. De commissie stelt dat de opleidingen de relatie tussen de doelstellingen en competenties enerzijds en de opleidingsonderdelen anderzijds hebben weergegeven in een concordantietabel. De commissie meent dat de programma's goed doordacht zijn maar kreeg toch de indruk dat de curricula vooral organisch gegroeid zijn. Aspecten van integratie worden echter bijna uitsluitend verzorgd door de opleidingsonderdelen Technologie en ondernemen, welke een duidelijke plus zijn voor de opleidingen. De opleidingen worden ook voortdurend vernieuwd door opname van nieuwe onderwerpen op de grensvlakken van bijvoorbeeld wiskunde en finance en informatica en economie. Ook dit is een goede zaak. De commissie besluit dat de inhoud van de programma's de studenten de mogelijkheid biedt om de geformuleerde competenties te bereiken. Wat de masteropleiding HI betreft beveelt de commissie de opleiding aan om de opzet van de Engelstalige afstudeerrichting MBT enerzijds beter te organiseren in overleg met de ULB en anderzijds beter te communiceren naar de buitenwereld.

De commissie beschouwt de aandacht voor kennisontwikkeling in alle programma's als goed. De programma's sluiten goed aan bij recente ontwikkelingen in het wetenschapsdomein HI en zijn verschillende componenten. Studenten komen vooral in de masteropleiding in aanraking met wetenschappelijk onderzoek. De commissie meent dat de onderzoeksgebondenheid eigen aan academische opleidingen voldoende uitgebouwd is, maar dat er in de curricula toch meer aandacht moet zijn voor het bijbrengen van onderzoekscompetenties. Sommige studenten lieten de commissie verstaan dat ze moeite hebben met het schrijven van wetenschappelijke papers en het academische jargon. De aansluiting van de programma's bij de actuele beroepspraktijk is goed.

De commissie vindt de verticale en horizontale opbouw van de programma's voldoende. Er is weinig inhoudelijke overlap maar de samenhang tussen de opleidingsonderdelen en hun opeenvolging zijn niet altijd even duidelijk, aldus de commissie, door het ontbreken van helder omschreven leerlijnen. Een uitgeschreven structurering van het programma's aan de hand van leerlijnen, waarbij iedere vakgroep verantwoordelijk is voor het competentie leren binnen zijn specifiek domein, zal ongetwijfeld de competentiegerichtheid van de opleiding ten goede komen. De commissie vernam dat de Faculteit hieromtrent een initiatief gaat nemen. Globaal kan men stellen dat de opleidingen gekenmerkt worden door graduele verdieping zonder het generalistisch karakter, eigen aan een opleiding HI, uit het oog te verliezen. De majors en profielen in de master laten de studenten toe om zich te specialiseren. De commissie stelt vast dat de volgtijdelijkheid door middel van pre- en co-requisites bewaakt wordt. De studenten, inclusief diegenen met een geïndividualiseerd traject, hebben de mogelijkheid om een coherent programma op te nemen.

Tijdens haar bezoek is het de commissie duidelijk geworden dat de opleidingen HI intensieve opleidingen zijn. De opleidingen trachten de studielast zo goed mogelijk te spreiden binnen en over de fases en slagen erin piekmomenten in de curricula te detecteren en te remediëren. De commissie stelde vast dat er te weinig inspanningen geleverd worden om de studietijd regelmatig en systematisch te peilen. Hoewel er een bevraging van de studietijdervaring plaatsheeft ontbreekt het, zo stelt de commissie, aan een reële vorm van studietijdmeting. De commissie concludeert dat voor de bachelor- en masteropleidingen HI de begrote en reële studietijd voldoende overeenstemmen, dat de opleidingen in hun geheel studeerbaar zijn en dat de werkelijke studietijd bij de norm van 60 ECTS per jaar aansluit.

De commissie is van oordeel dat de leervormen in de master goed aansluiten bij de doelstellingen van de respectievelijke opleiding. In het algemeen is er in beide opleidingen een adequate mix van en variatie aan onderwijsvormen die de leeractiviteiten binnen de verschillende programma's ondersteunen. De kleine groepen maken wel dat de colleges voldoende interactief en activerend zijn.

Pagina 4 van 9 De commissie beoordeelt de relatie tussen de onderwijsvisie 'competentiegericht leren in flexibel onderwijs' en de gehanteerde mix van onderwijsvormen als positief en waardeert de aandacht die de opleidingen besteden aan werkcolleges, practica en oefeningen die de hoorcolleges flankeren. De werkvorm 'zelfstandig leren' blijkt nog in haar kinderschoenen te staan. Het vernieuwde onderwijsconcept van de VUB is van zo een algemeenheid dat het weinig sturing zal bieden aan de dagelijkse onderwijspraktijk op facultair niveau. De commissie is tevreden over de kwaliteit van het leermateriaal. Point-Carré, de elektronische leeromgeving, biedt de mogelijkheid om de programma's interactief en activerend vorm te geven.

De commissie meent dat de beoordeling en de toetsing goed gericht zijn op het evalueren van de beoogde doelstellingen. De examenopgaven die de commissie heeft ingekeken zijn van goed niveau en toetsen kennis, vaardigheden en attitudes. De evaluatiecriteria zijn helder omschreven. De variatie aan evaluatievormen is goed en de keuze van evaluatievorm is adequaat afgestemd op de beoogde competenties. De organisatie van de evaluaties verloopt goed, zo stelt de commissie. De evaluatieprocedures worden tijdig meegedeeld. In het algemeen hebben de studenten een goed beeld van wat er van hen verwacht wordt gedurende de verschillende evaluatiemomenten.

De masterproef heeft een omvang van 18 ECTS en voldoet daarmee aan de decretale eisen. De masterproef is het sluitstuk van de masteropleiding HI. De scriptie dient blijk te geven van het analytisch en/of synthetisch vermogen van de student alsook van zijn of haar zelfstandig probleemoplossend en kritisch reflectief vermogen. De student kiest zelf het onderwerp voor de masterproef uit een lijst van onderwerpen die de promotoren ter beschikking stellen. De voorbereiding van de masterproef HI is goed georganiseerd, aldus de commissie. De begeleiding is veelal informeel gestructureerd maar verloopt goed. De commissie heeft een uitgebreide steekproef van masterproeven gelezen. Ze is van mening dat de masterproeven blijk geven van voldoende synthetisch en analytisch, probleemoplossend en kritisch-reflecterend vermogen. De masterproeven tonen aan dat de onderzoeksingesteldheid van de studenten toereikend is. De aard van de masterproeven is zeer divers, zo constateert de commissie. Een masterproefwerk behelst altijd een literatuurstudie. Soms volgt er een methodologische studie, geschikt voor publicatie in een tijdschrift, vaker behelst de masterproef een praktische toepassing of case study, geschikt als voorbereiding van de student op de beroepspraktijk. De kwaliteit van de masterproeven loopt sterk uiteen, wat onvermijdelijk is. De commissie besluit dat de opleiding formeel voldoet aan de vereisten van dit facet maar dat aspecten van integratie, toch eigen aan een opleiding HI, meer aan bod moeten komen in de scripties. Tevens stelde ze tijdens het bezoek vast dat de beoordelingen van de scripties niet consistent zijn, ondanks de helder omschreven evaluatiecriteria. Het feit dat vanaf het academiejaar 2011–2012 de studenten hun masterproefwerk mondeling dienen te verdedigen voor een jury is een eerste stap naar een consistentere beoordeling.

De commissie vindt dat de programma's qua leervormen en leerinhouden adequaat aansluiten bij de kwalificaties van de instromende studenten. De bacheloropleiding geeft rechtstreeks toegang tot de masteropleiding. De bachelorstudenten zijn goed voorbereid om de (aansluitende) masteropleiding aan te vatten en met succes te vervolledigen.

Inzet van personeel

De commissie heeft veel waardering voor de vakinhoudelijke deskundigheid van het personeel. Zij stelde gedurende haar bezoek vast dat het academisch personeel gedreven is. De commissie looft het ontwikkelen van een ZAP-matrix om de docenten te beoordelen. De vakdidactische deskundigheid is volgens de commissie voldoende. Op onderwijskundig vlak is er echter nog ruimte voor verbetering, zo stelt de commissie. Het groot aantal vrouwelijke ZAP-leden mag als voorbeeld dienen voor de rest van Vlaanderen.

Pagina 5 van 9 De commissie heeft de onderzoeksoutput van de docenten ingekeken en stelt vast dat het ZAP een behoorlijk track record heeft op onderzoeksvlak. Internationale contacten en samenwerkingsverbanden in het kader van het onderzoek zijn legio en kennen sporadisch hun vertaling in het onderwijs. Het academisch personeel beschikt over een brede waaier aan expertises en specialisaties in de door hen gedoeerde onderwerpen en het onderzoek van de verschillende vakgroepen wordt regelmatig ingebracht in het onderwijs. De onderwijsinbreng vanuit het beroepenveld is groot. Tal van docenten zijn tevens actief bij gerenommeerde organisaties en netwerken in binnen en buitenland. Gastdocenten met professionele ervaring zijn een plus voor de opleidingen.

De student/ZAP-ratio bedraagt 29,11 voor beide opleidingen samen. Er is een hoge werkdruk bij het academisch personeel, zo stelde de commissie vast. De docenten lieten verstaan dat de centrale overheid hun interne en externe dienstverlening onvoldoende erkent, wat hun onderwijs- en onderzoekstaken dreigt te hypothekeren en waardoor op beleidsvlak zaken blijven liggen. De trage reactiesnelheid van de allocatiemodellen van de Faculteit ES en van de universiteit vormt ook een belemmering voor het voeren van een goed personeelsbeleid.

Voorzieningen

De commissie heeft de campus waar de opleidingen HI verzorgd worden bezocht. Deze campus situeert zich te Etterbeek, Brussel, en is vlot bereikbaar met de fiets en met het openbaar vervoer. De voorzieningen, zo stelt de commissie, zijn voldoende. De onderwijsruimten zijn aangenaam en modern. De Centrale Bibliotheek te Etterbeek beschikt over een afdoend aanbod te raadplegen bronnen. PointCarré, de elektronische leeromgeving van de VUB, biedt de studenten de nodige ondersteuning. Het gebruik van PointCarré voor de individuele opleidingsonderdelen is echter nogal heterogeen.

Informatieverstrekking aan potentiële studenten gebeurt door middel van aanwezigheid op SID-Ins en het organiseren van Infodagen en Campusbezoeken. De dienst Studieadvies en Diversiteit tracht de toekomstige student te begeleiden bij zijn of haar keuze van opleiding. Tijdens hun opleiding kunnen de studenten voor informatie en advies terecht bij het Infopunt met vragen van administratieve aard, bij de facultaire Studietrajectbegeleiders voor problemen omtrent hun flexibele leertrajecten en bij de dienst Studieadvies en Diversiteit voor meer persoonsgebonden aangelegenheden. Door de relatieve kleinschaligheid van de opleidingen HI zijn er weinig drempels tussen de docenten en de studenten. Voor meer vakspecifieke begeleiding stappen de studenten rechtstreeks naar de docenten. De facultaire ombudspersoon treedt op als bemiddelaar bij geschillen betreffende de examen- en onderwijsregeling. Door de kleine schaal van en de lage drempels binnen de Faculteit ES kunnen vele vragen van studenten op een informele wijze doeltreffend beantwoord worden. Dat is een groot goed. De keerzijde is echter dat de informatieverstrekking weinig gestructureerd is.

Interne kwaliteitszorg

De visitatiecommissie beschouwt het gevoerde kwaliteitszorgbeleid als voldoende. De instrumenten ontworpen om de kwaliteitszorg van het onderwijs te onderbouwen zijn de onderwijs-e-valuaties en de alumnienquête. De halfjaarlijkse onderwijs-e-valuaties laten het toe om snel op de bal te spelen. Verder is het positief dat niet alleen aparte opleidingsonderdelen bevroegd worden, maar ook aspecten die dit niveau overstijgen.. De kwaliteitszorg verloopt veelal op een informele wijze en beperkt zich nog te veel tot het detecteren en remediëren van problemen in het onderwijsproces via enquêtes. De commissie meent dat zich hier de behoefte aan een meer doordachte, gestructureerde en objectieve vorm van kwaliteitszorg opdringt. De commissie roept de opleidingen in het kader van het verbeterperspectief op om streefdoelen te formuleren en vraagt de Faculteit ES een

Pagina 6 van 9 meer gestructureerde vorm van kwaliteitszorg op te zetten waarbij de opleidingsraad meer slagkracht krijgt.

De commissie is van oordeel dat de interne en externe evaluaties voldoende opvolging krijgen. Ze is ervan overtuigd dat de uitkomsten van de verschillende evaluaties als basis dienen voor aantoonbare verbetermaatregelen. De opleidingen hebben de opmerkingen van de vorige visitatiecommissie, die toch kritisch was, ter hand genomen en meegenomen in de versterking van de opleidingen HI. De commissie heeft gedurende haar bezoek wel de indruk gekregen dat er soms laattijdig is ingespeeld op sommige van de geformuleerde aanbevelingen. De commissie wil tot slot aanstippen dat ze waardering heeft voor de zelfevaluatierapporten die naar aanleiding van de huidige visitatie werden opgesteld.

Alle geledingen van het academische personeel zijn betrokken bij de kwaliteitszorg van de opleidingen HI, zo stelt de commissie. De studenten zijn vertegenwoordigd in de belangrijkste organen van de VUB en de Faculteit ES. Veel enthousiasme is er echter niet te vinden bij de studenten om in deze organen te zetelen. Door de vele informele contacten aarzelen de – overigens zeer zelfbewuste – studenten om zitting te nemen in bestuurlijke organen. Het beroepenveld en de alumni worden matig betrokken bij de kwaliteitszorg van het onderwijs.

Resultaten

Zich baserend op de gesprekken tijdens het bezoek, het studiemateriaal, de examenvragen en masterproeven, vindt de commissie dat de opleiding HI de doelstellingen goed realiseert. De bacheloropleiding HI vormt een goede voorbereiding op de masteropleiding HI. De nadruk op ondernemerschap binnen de opleidingen HI van de VUB is sterk gegroeid de laatste jaren en zal haar vruchten afwerpen, zo meent de commissie. De alumni zijn zeer trots op hun genoten opleidingen en hebben een brede, moderne studie achter de rug. Teamwork en een kritische kijk vinden ze zeer belangrijk. De alumni lieten verstaan dat ze nog meer feeling met de praktijk willen en dat ze een aantal vaardigheden, zoals onderhandelingstechnieken, nog onderbelicht vinden in de huidige programma's. Wat de internationale mobiliteit betreft stelt de commissie vast dat deze beperkt is. De deelname van de studenten aan het Erasmus-programma is erg laag.

Bijna alle afgestudeerden van de master HI behaalden hun diploma in de voorziene tijd van 2 jaar. Het onderwijsrendement is volgens de commissie positief. De opleiding heeft geen streefcijfers geformuleerd. Gegeven de instroom aan de VUB ook heterogener is dan elders in Vlaanderen wil de commissie de opleidingen toch aansporen om een beter zicht te krijgen op de oorzaken van studiestaking. Erop gelet dat een relatief groot percentage van de studenten toch een sterke wiskundevooropleiding heeft, kan, aldus de commissie, met intensifiëring van de instroommodaliteiten en door gebruik te maken van meer activerende onderwijsvormen, het rendement wellicht nog worden verhoogd.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Aanbevelingen

De NVAO treedt de visitatiecommissie bij in haar generieke aanbeveling om de naamgeving van de opleidingen Toegepaste Economische Wetenschappen (TEW) te herzien. Zeker nu de academisering van de opleidingen Handelswetenschappen definitief vorm krijgt, is er behoefte aan een heldere onderscheidende profilering en naamgeving van opleidingen in dit domein. Aansluiting bij de internationale benchmarking is dringend gewenst.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	OOORDEEL	FACET	OOORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	G
		2.9 masterproef	V
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

5. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Master of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur (master) van de Vrije Universiteit Brussel.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur (master) van de Vrije Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met de volgende afstudeerrichting die te Brussel wordt georganiseerd: Master of Business and Technology (ULB/VUB).

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 8 augustus 2013

Voor de NVAO,

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij e-mail van 12 juli 2013 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot een enkele aanpassing in bijlage 1 van het accreditatierapport.

Pagina 9 van 9 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Vrije Universiteit Brussel
– adres instelling:	Pleinlaan 2 B-1050 BRUSSEL BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Master of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur
– niveau en oriëntatie	master
– studieomvang	120 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	Master of Business and Technology
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Brussel
– onderwijstaal	Nederlands
-- (delen van) studiegebieden	Economische en toegepaste economische wetenschappen
– bijkomende titel	Handelsingenieur